

Spis treści

Wykaz skrótów 17

Wstęp 21

Rozdział I

Sekularyzacja jako współczesny kontekst przepowiadania słowa Bożego 33

1. Współczesny kontekst przepowiadania słowa Bożego 33

1.1. Postmodernizm 34

1.2. Globalizacja 36

1.3. Nihilizm 38

1.4. Nowe prądy filozoficzne i fenomeny kulturowe 39

2. Zagadnienie sekularyzacji 43

2.1. Pojęcie sekularyzacji w naukach społecznych 44

2.2. Typy i rodzaje sekularyzacji 50

2.3. Spory wokół teorii sekularyzacji 51

2.4. Sekularyzacja w nauczaniu Kościoła powszechnego i teologii 56

3. Przyczyny sekularyzacji 64

3.1. Przyczyny sekularyzacji według nauk społecznych 64

3.2. Refleksja teologiczna o przyczynach sekularyzacji 65

4. Pozytywne aspekty sekularyzacji 68

5. Sekularyzacja jako zagrożenie 70

5.1. Sekularyzm jako wynik sekularyzacji 71

5.2. Sekularyzacja a ateizm 75

6. Sekularyzacja jako wyzwanie 77

Rozdział II

Środowisko zsekularyzowane jako adresat przepowiadania słowa Bożego 83

1. Cechy środowiska zsekularyzowanego 85

1.1. Obojętność religijna 86

1.2. Relatywizm moralny 88

2. Polska jako kraj zsekularyzowany? 89

2.1. Polska na sekularyzacyjnej ścieżce 89

2.2. Kierunki rozwoju religijności w Polsce	91
3. Człowiek zsekularyzowany	93
3.1. Ogólna charakterystyka człowieka zsekularyzowanego	94
3.2. Przejawy sekularyzacji w życiu człowieka	97
3.2.1. Autodeklaracja	98
3.2.2. Ortodoksja	99
3.2.3. Praktyki religijne	101
3.2.4. Wpływ deklarowanych poglądów na wybory moralne	103
3.2.5. Brak identyfikacji z religią i Kościołem	105
4. <i>Nowa ewangelizacja</i> jako odpowiedź Kościoła na sekularyzację	106
4.1. Definicja <i>nowej ewangelizacji</i>	107
4.2. Adresaci <i>nowej ewangelizacji</i>	108
4.3. Struktura i metoda <i>nowej ewangelizacji</i>	109
4.4. Zasadnicze treści <i>nowej ewangelizacji</i>	111
5. Bezpośrednie oddziaływanie i zwrot do osób zsekularyzowanych.	113
6. Wnioski dla przepowiadania słowa Bożego.	120

Rozdział III

Głosciciel słowa Bożego w środowisku zsekularyzowanym	125
1. Postrzeganie kapłana, głosiciela słowa Bożego przez środowisko zsekularyzowane	127
1.1. Obraz kapłana	128
1.2. Obraz kaznodziei	130
1.3. Oczekiwania wobec kapłana – głosiciela słowa Bożego	131
2. Kapłan w środowisku zsekularyzowanym	133
2.1. Potrzeba kapłanów	133
2.2. Tożsamość kapłana	135
2.3. Duchowość kapłana	137
2.3.1. Powołany do świętości przyjaciel Chrystusa	138
2.3.2. Człowiek modlitwy	140
2.3.3. Sługa słowa	142
3. Kaznodzieja w środowisku zsekularyzowanym	144
3.1. Duchowość kaznodziei	144
3.2. Wiara głosiciela słowa Bożego.	146
3.3. Świadcstwo głosiciela słowa Bożego	148
3.4. Przewodnik ludu Bożego i przyjaciel człowieka	150
4. Zadania głosiciela słowa Bożego w środowisku zsekularyzowanym	154
4.1. Budzić pragnienie Chrystusa w sercach słuchaczy	156
4.2. Głosić z posłania i w imieniu Kościoła	158
4.3. Głosić odważnie na rozstajach dróg	159
4.4. Głosić mimo niesprzyjających okoliczności i zagrożeń	161
5. Wpływ sekularyzacji na formację głosiciela słowa Bożego	165
5.1. Formacja seminaryjna	166
5.2. Formacja poseminaryjna	168

Rozdział IV

Treść przepowiadania kaznodziejskiego w środowisku zsekularyzowanym	171
1. Tradycyjne treści przepowiadania kaznodziejskiego	174
1.1. Kaznodziejska wierność Bogu i człowiekowi	174
1.2. Właściwe proporcje w głoszeniu prawd wiary i zasad życia chrześcijańskiego	182
1.3. Hierarchia prawd wiary w przepowiadaniu słowa Bożego	186
2. Szczególne akcenty w treści przepowiadania w środowisku zsekularyzowanym	188
2.1. Od dogmatu do kerygmatu	188
2.2. Prowadzenie do wiary jako osobowego spotkania z Chrystusem	196
2.3. Głoszenie Boga prawdziwego	201
2.4. Jezus Chrystus – jedyny Zbawiciel człowieka	205
2.5. Odpowiedź na ludzkie pragnienia i pytania	208
2.6. Od ewangelizacji do mistagogii	215
3. Okoliczności wpływające na treść głoszenia	218
3.1. Liturgiczny kontekst przepowiadania	219
3.2. Misterium paschalne Jezusa Chrystusa	221
3.3. Pozostałe wydarzenia roku liturgicznego	223
3.4. Inne okoliczności	227

Rozdział V

Elementy formalne przepowiadania kaznodziejskiego w środowisku zsekularyzowanym	233
1. Przekaz wierny Biblii	235
1.1. Wierność językowi Biblii	236
1.2. Prostota przekazu	239
1.3. Entuzjazm głoszenia	243
2. Język przepowiadania słowa Bożego	245
2.1. Język egzystencjalny	250
2.2. Obrazowość przepowiadania	253
2.3. Język propozycji	257
3. Język dialogu i empatii	259
3.1. Od monologu do dialogu	259
3.2. Empatia	263
4. Właściwa argumentacja	265
5. Konieczność zachowania <i>sacrum</i>	270
Zakończenie	277
Bibliografia	283
Summary	319
Zusammenfassung	323